

Boverket

Myndigheten för samhällsplanering,
byggande och boende

Byggproduktförordningen och CE-märkning av byggprodukter

2014-01-28

Sara Elfving

Byggproduktförordningen och CE-märkning

Byggproduktförordningen – CPR

- Sedan 1 juli 2013 ska byggprodukter vara märkta för att de ska få säljas
- Gäller i hela Europa
- Byggprodukterna ska också ha en prestandadeklaration, kallas ibland DoP
- Syfte: information från tillverkare till användare

Många produkter – men inte alla

- Kravet gäller bara för de produkter som omfattas av en harmoniserad standard
- Idag finns 432 harmoniserade standarder, det ska bli cirka 600 när systemet är klart

Alla harmoniserade standarder finns i Nando

- Standarder som CEN (Sverige representeras genom SIS) har tagit fram på uppdrag av EU-kommissionen kallas *harmoniserade*
- EU-kommissionen publicerar alla harmoniserade standarder i EUT, EU:s officiella tidning, och i databasen Nando
- EUT-listan på svenska finns på boverket.se

När kommer nya standarder?

- Ett femtiotal nya eller reviderade standarder är "klara"...

MEN...

- De måste vara förenliga med byggproduktförordningen!
- Publicering i EUT dröjer för att detta måste kollas noga!

→ en EN-standard kan vara publicerad av CEN och SIS, utan att ha blivit harmoniserad. Den kan därför inte användas som grund för prestandadeklaration och CE-märkning ännu.

Prestandadeklaration, DoP,

Prestandadeklarationen

- Upprättas av tillverkaren, egendeklaration
- Mallen finns i bilaga III till förordningen
- DoP ska finnas tillgänglig och ges till kund (elektroniskt, men på papper vid begäran)
- Prestandadeklarationen ska vara på svenska när produkterna säljs i Sverige
- Vilka egenskaper är väsentliga?

Kontaktpunkten för byggprodukter

- Byggreglerna är alltjämt nationella
- Vilka produkttegenskaper är väsentliga här?
- Sammanställning med hjälp av experter inom Boverket och andra berörda myndigheter, t.ex. Trafikverket.

CE-märkning av byggprodukter

CE-märkning

- Tillverkaren CE-märker sin produkt
- Mall finns i harmoniserad standard – men se upp! De är vanligen inte reviderade i enlighet med förordningen
- Märkning ska sättas på produkten, eller förpackningen eller på medföljande (handels-)dokument

CE
0123
Något AB, Box 54, Någon stad
13
01237
112233
EN 14351-1:2006+A1:2010 Fönster utan egenskaper för brandmotstånd och/eller rökgasläckage
Vattentätthet Klass 7B Ljudreduktionsförmåga 37 dB Värmeöverföringskoefficient, U-värde 1,2 W/m ² K
(+några till)

CE markerar inte ett godkännande!

Boverket

Standardiseringsförordningen

4. *teknisk specifikation*: ett dokument som föreskriver de tekniska krav som en produkt, process, tjänst eller ett system ska uppfylla och som fastställer ett eller flera av följande:

Standardiseringsförordningen

- a) De egenskaper som krävs av en produkt, exempelvis i fråga om kvalitetsnivåer, prestanda, interoperabilitet, miljöskydd, hälsa, säkerhet eller dimensioner, och inbegripet sådana krav som avser varubeteckning, terminologi, symboler, provning och provningsmetoder, förpackning, märkning eller etikettering samt förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
- d) Metoder och kriterier för bedömning av byggprodukters prestanda enligt artikel 2.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 305/2011 av den 9 mars 2011 om fastställande av harmoniserade villkor för saluföring av byggprodukter (1), i förhållande till deras väsentliga egenskaper.

Var är CE-märkningen då?

Andra produkter

- Produkten uppfyller minst de krav som ställts i ett direktiv eller en standard

Byggprodukter

- Varken CPR eller standard ställer krav – kanske klasser men vilken klass väljs av MS
- Tillverkaren intygar att produkten bedömts enligt överenskommen metod, och att dess prestanda stämmer med vad som deklarerats

Klart!

- En CE-märkt byggprodukt får säljas i hela Europa, och länderna får inte ställa ytterligare krav, eller begära att produktens egenskaper redovisas på annat sätt

- Men produkternas lämplighet för användning måste avgöras i varje fall, och beror bland annat av nationella regler

Ansvar för olika aktörer

CPR anger ansvar för olika aktörer

- Tillverkare
  - Tillverkarens representant
- Importör
- Distributör
- Anmälda organ o tekniska bedömningsorgan
- Myndigheter
  - anmälande myndigheter,
  - marknads kontroll,
  - Kontaktpunkt

Vad har användaren för ansvar?

Byggproduktförordningen specificerar hur produktinformation ska levereras från tillverkare via distributör till användare

Men den svenska Plan- och bygglagen anger att en byggprodukt får ingå i ett byggnadsverk endast om den är lämplig för den avsedda användningen

Och Boverkets byggregler (samt EKS) specificerar att byggprodukters egenskaper ska vara bedömda genom CE-märkning om det går

Marknadskontroll

Boverkets ansvar för marknads kontroll

Fri inre marknad, vi har inga myndigheter som kontrollerar varor som rör sig över gränserna. Varje medlemsland har ansvar för sin marknads kontroll (gäller flera produktområden)

- Boverket är den svenska myndigheten för marknads kontroll av byggprodukter
- Felaktiga eller felaktigt märkta produkter, anmäls till Boverkets marknads kontroll
- Boverket undersöker marknaden

Marknadskontroll – reaktiva ärenden

- Anmälan (användare/ekonomisk aktör) kommer till Boverket, agerande utifrån det.
    - t.ex. felmärkta eller farliga produkter
  - Felmärkta: t.ex. prestandadeklaration eller CE-märkningen saknas eller är inkorrekt/ofullständig
  - Farliga: Produktsäkerhetslagen
- CE-märkning av byggprodukter intygar inte produktsäkerheten.
- En CE-märkt produkt kan likväl vara farlig.

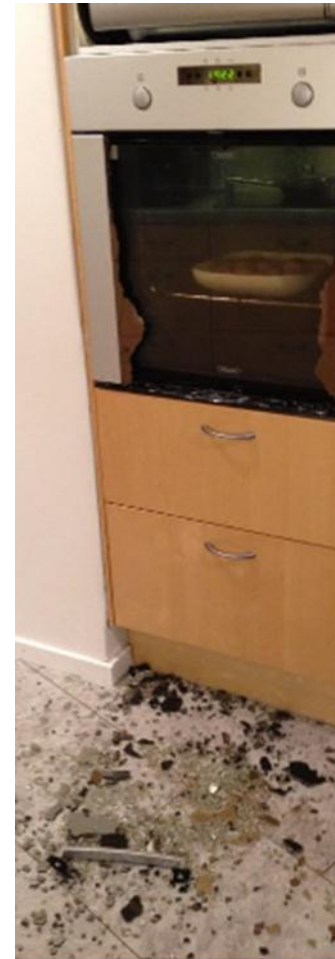
Ärendehantering – reaktiv MK

Viktigt att ange så utförliga uppgifter som möjligt när man anmäler en produkt

Sedan:

- Är det en byggprodukt?
- Omfattas den av kravet på CE-märkning?
- Finns den kvar på marknaden?

Kontakt med den ekonomiska aktören + begäran om yttrande/ ev. komplettering

Boverket

Marknadskontroll – proaktiva ärenden

Marknadskontrollplan (fastställd i förväg)
→ t.ex. EPS, ytterdörrar, cement, asfalt

Börjar med information till berörda aktörer:

”Detta gäller för din produkt, vi kommer på besök och vill då träffa ansvarig person, och kommer att be att få se följande dokument:”

Marknadskontroll – proaktiva ärenden

Utvalda produktgrupper

Besök hos tillverkare,
distributörer, importörer.

Stämmer deklarerade uppgifter?

Är märkningen korrekt?

Dokumentkontroll + provtagning
(bedöma överensstämmelse med
deklarerad prestanda).

Hur går tillverkningskontrollen till?

Marknadskontroll – proaktiva ärenden

Efter samtliga besök – pappersarbete!

→ Genomgång av hur det ser ut i branschen

→ Kommunikation med varje företag

- Tack för besöket, men ni bör fixa följande...
- Ni måste fixa följande...
- Ni får inte sälja produkten på det här viset...

Hitta mer information på www.boverket.se

- Mer information om prestandadeklaration och CE-märkning av byggprodukter
- Vem ska göra vad, ansvar för olika aktörer
- Frågor och svar
- Broschyrer
- Film

Tack!

Sara Elfving

e-post:

registraturen@boverket.se

Annika Wessel
Ieva Kisieliute
Martina Marekovic
Fredrik Olsson

Boverket